

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/58/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121204404
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Novotná Mlinárčsiková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7121204404.1

Uznesenie

Okresný súd Košice I vo veci starostlivosti o maloletú X. X., nar. XX.X.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matky O. T., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XX, N. a otca W. X., nar. XX.X.XXXX, bytom M. X, N., o návrhu navrhovateľky /starej matky O. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom M. X, N., zastúpenej JUDr. Zuzanou Kolárikovou, advokátkou so sídlom Stará Prešovská 10, Košice, o nariadení neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Návrh starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Stará matka návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa domáhala zverenia maloletej X. X., nar. XX.X.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Súčasne žiadala, aby bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 150 EUR mesačne a matka sumou 150 EUR mesačne vopred do 15. dní k rukám starej matky.
2. Stará matka v návrhu uviedla, že maloletá X. X. sa narodila dňa 30.8.2015 z mimomanželského vzťahu jej syna W. X. a O. T.. O maloletú X. sa riadne stará výlučne ona a to od času keď sa matka maloletej odsťahovala zo spoločnej domácnosti, v ktorej žili s otcom dieťaťa t.j. od roku 2017. Bývajú v dome na M. U. Č.. X O. N., toho času je nezamestnaná.
3. Otec maloletej W. X. toho času býva s priateľkou na sídlisku Ťahanovce. Predtým bol zamestnaný pol roka v Českej republike. Maloletú navštevuje sporadicky. Výživné na maloletú platí vo výške 100 EUR mesačne. Matka maloletej býva v Košiciach. Maloletú navštevuje sporadicky. Podľa súdneho rozhodnutia sp. zn. 11P/90/2018 je matka oprávnená stretávať sa s maloletou X. každý nepárny týždeň v mesiaci od 14,00 hod. do 18,00 hod., v sobotu od 14,00 hod. do 18,00 hod. a v nedeľu od 14,00 hod. do 18,00 hod.. Matka však často krát ani len nepríde ani sa neozve. Výživné na maloletú platí vo výške 100 EUR mesačne. Stretnutia matky s maloletou nepriaznivo pôsobia na jej zdravotný stav. Poukazuje na lekársku správu MUDr. L. Z..
4. Maloletá X. je na ňu veľmi citovo naviazaná tým, že rodičov vidí len sporadicky považuje ju za najbližšiu osobu. X. má u nej vytvorené výborné podmienky pre svoj rozvoj a vývin. Maloletá toho času navštevuje materskú školu, avšak v septembri nastupuje do prvého ročníka základnej školy B. O. N..
5. Za tejto situácie je jednoznačne na mieste zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Má za to, že nakoľko sa rodičia o maloletú X. riadne nestarajú, je potrebné zveriť ju do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Má za to, že za súčasnej situácie je v záujme maloletej zachovať stabilitu jej pomerov a predchádzať tak situáciám, aby maloletá bola vystavovaná zbytočnému stresu a psychickému vypätiu pri jej prípadnom premiestnení do cudzieho prostredia. Je presvedčená, že spĺňa zákonné predpoklady na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pretože má trvalý pobyt

na území SR, je plne spôsobilá na právne úkony, zároveň spĺňa osobné predpoklady najmä zdravotné, osobnostné a morálne, má pozitívny vzťah k maloletým deťom.

6. Z pripojeného rodného listu bolo zistené, že dňa 30.8.2015 sa narodila maloletá X. X., otec v rodnom liste zapísaný W. X., I.. XX.X.XXXX a matka O. T., nar. XX.X.XXXX.

7. Posledná úprava vo veci maloletej X. X. bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 11P/90/2017 zo dňa 9.8.2018. Maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti otca a matka zaviazaná prispievať na jej výživu sumou 100 EUR mesačne. Súčasne bol upravený styk matky s maloletým dieťaťom.

8. Stará matka pripojila k návrhu aj správu klinického psychológa Mgr. Ľ. Z. zo dňa 11.12.2019. Zo záverom vyplýva, že maloletá má somatické ťažkosti, vo výraznej miere participuje psychogénna zložka. Pre dieťa sú stretnutia s matkou emočne nadlimitnou záťažou, potrebuje citlivý prístup zohľadňujúci potreby dieťaťa. Otcovi a starej matke bolo poskytnuté klinicko - psychologické poradenstvo, dôležité v emočne záťažových situáciách byť pokojný, podporujúci dieťa, nekomentovať nežiaduce prejavy, pochvalou posilniť žiaduce formy. V prípade pretrvávajúcich ťažkostí odporúča zvážiť možnosť stretávania s matkou v prítomnosti babky.

9. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa § 367 ods. 1,2,3 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo doručené.

12. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 325 ods. 2 písm. d.) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

15. Podľa §326 ods. 1,2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

16. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

17. Podľa §328 ods. 2 CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

18. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

19. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie

odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

20. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonného predpokladu prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ak tieto právne vzťahy vyžadujú potrebu bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP). Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal súd zo všeobecného právneho predpisu (lex generalis), ktorým je Civilný sporový poriadok, a ktorý v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré možno nariadiť, keďže Civilný mimosporový poriadok ako osobitný právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach (a to vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých).

21. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, za akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, pričom zo samotného označenia tohto opatrenia ako neodkladného vyplýva, že podmienkou je predovšetkým nevyhnutnosť takéhoto opatrenia, teda, že jeho nariadenie neznesie odklad, a účel neodkladného opatrenia nie je možné dosiahnuť iným spôsobom. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebný nevyhnutný zásah súdu. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia.

22. Obsah neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP sa bezprostredne dotýka výchovy maloletého dieťaťa. V danom prípade nejde o zverenie do výchovy, ale zákon používa pojem starostlivosť, keďže ide len o jednu zložku v rámci obsahu výchovy ako takej. Odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo osoby, ktorú určí súd, je faktickým opatrením a nemusí anticipovať otázku budúcej výchovy. Spravidla nasleduje konanie vo veci samej, keďže pojem starostlivosť vyjadruje skôr provizórnosť ako definitívnu úpravu výchovy.

23. V danom prípade súd dospel k záveru, že nie je nevyhnutné okamžite upraviť pomery tak ako to žiada stará matka predmetným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Z obsahu návrhu je zrejmé, že rodičia maloletej X. nežijú v spoločnej domácnosti, nezabezpečujú jej starostlivosť, pričom maloletá podľa návrhu býva v spoločnej domácnosti so starou matkou, ktorá zabezpečuje jej starostlivosť. Z návrhu starej matky nevyplývajú skutočnosti, z ktorých by bolo možné usúdiť, že u maloletej by v súčasnosti bolo ohrozené uspokojovanie jej základných životných potrieb, prípadne nebola zabezpečená starostlivosť. V danom prípade nie je daný zákonný dôvod nariaďovať neodkladné opatrenie, pretože nie je preukázaná naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov a nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy odôvodňujúce okamžitý zásah súdu vo forme neodkladného opatrenia a to odovzdania maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke. Argumentácia starej matky vo vzťahu k nariadeniu neodkladného opatrenia o tom, že rodičia nezabezpečujú starostlivosť o maloleté dieťa, keďže otec ktorému bolo dieťa zverené býva s priateľkou na inej adrese, matka má právo styku s maloletým dieťaťom, pre nariadenie neodkladného opatrenia nie je odôvodnená, nakoľko o maloletú sa stará v podstate od roku 2017 (uvedené v návrhu) . Z podaného návrhu vyplýva, že starostlivosť o maloletú zabezpečuje stará matka, otec sa o dieťa zaujíma sporadicky, avšak platí výživné 100 EUR mesačne, matka sa s maloletým dieťaťom stretáva sporadicky a platí výživné v sume 100 EUR mesačne. Stará matka uvádza, že stretávanie sa matky s maloletým dieťaťom nie je v záujme dieťaťa a poukazuje na správu klinického psychológa. Zo správy klinického psychológa vyplýva, že stretnutia s matkou sú emočne nadlimitnou záťažou a je potrebný citlivý prístup zohľadňujúci potreby dieťaťa. Predmetná správa klinického psychológa je však zo dňa 11.12.2019. Návrh starej matky na zmenu výchovného prostredia bol podaný dňa 18.6.2021. Na základe uvedeného je súd toho názoru, že pokiaľ by starostlivosť o maloleté dieťa nebola zabezpečená a situácia v rodine by vyžadovala okamžitý zásah súdu, povinnosťou starej matky bolo takýto návrh podať už v roku 2017 (otec prestal zabezpečovať starostlivosť) resp. 2019 t.j. po vyšetrení maloletej u klinického psychológa. Vo vzťahu k určeniu výživovacej povinnosti otca a matky na maloleté dieťa súd poukazuje na ust. §

366 CMP. Kritéria určenia rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vo veci samej vyplývajú z ustanovenia § 62 a nasledujúcich Zákona o rodine, ktorými sú predovšetkým možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ako aj odôvodnené potreby detí s tým, že každé dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Z podaného návrhu nepochybne vyplýva, že tak matka ako i otec na výživu maloletého dieťaťa prispievajú sumou po 100 EUR mesačne. To znamená, že stará matka má dostatok finančných prostriedkov, aby vedela zabezpečiť základné životné potreby maloletého dieťaťa.

24. Záverom súd dodáva, že z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia doposiaľ nevyplynuli žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o tom, že nie je zabezpečená starostlivosť o maloletú a rovnako výživa maloletého dieťaťa by nebola zabezpečená ani v nevyhnutnom rozsahu, preto návrh v celom rozsahu zamietol.

25. Zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia však nebráni starej matke podať návrh na začatie konania vo veci samej. O zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, v ktorom sa po náležite vykonanom dokazovaní rozhodne o najvhodnejšej forme starostlivosti, úprave styku i o výživnom.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.